

УНИВЕРЗИТЕТ „СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЈ“ - СКОПЈЕ
ПЕДАГОШКИ ФАКУЛТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“- ШТИП

ВОСПИТАНИЕ

Списание за теорија и практика

Штип, 2003/04

ВОСПИТАНИЕ

Списание за теорија и практика

Издавач:

Педагошки факултет „Гоце Делчев,, - Штип

За издавачот:

Д-р Блаже Китанов, декан

Редакциски одбор:

Д-р Блаже Китанов, редовен професор (претседател)

М-р Емилија Петрова Ѓорѓева, асистент (секретар)

Д-р Кирил Цацков, доцент

Д-р Стеван Алексоски, вонреден професор

Д-р Ванчо-Жан Колев, вонреден професор

Д-р Владимир Михајловски, доцент

М-р Снежана Мирасчиева, асистент

Јазична редакција:

Д-р Блаже Китанов

Компјутерска обработка:

Јереј Николче Ѓорѓев

Тираж:

500 примероци

Списанието излегува двапати годишно

**100 GODINI
IL LINDEN
GOCE DEL[^]EV**

Д-р Блаже КИТАНОВ
Педагошки факултет
Штип

ДЕЧИЊА - ПРОЛЕТНИ ЦВЕТЧИЊА²¹

Почитувани дами и господа,

Последнава деценија во Репубилка Македонија се случуваат значајни промени во планирањето, програмирањето и реализирањето на содржините во воспитно - образовниот процес на сите нивоа. Во тие рамки, особено од 1994 година па наваму, промените во предучилишното и основно образование се видливи преку имплементација на веќе познатите модели: „Чекор по чекор“, „Активна настава - интерактивно учење“ и др. Тоа придонесе воспитно образовните групи од предучилишното и основно образование структурно да се изменат и да дадат добри резултати на воспитен, образовен, етички, психолошки и естетски план.

Со новите дизајнирани курикулуми и динамиката на нивната имплементација, традиционалниот модел речиси е редуциран, а новиот креативен модел го подготвува детето во личност што ќе може благовремено да стане активен консумент и инвентивен уметник при интерпретацијата на содржините од ликовната и музичка уметност од една, и на содржините од јазикот и литературата, од друга страна.

Едно од најомилените четива за воспитна, етичка и естетска едукација на децата од предучилишна возраст во родителскиот дом и предучилишната установа е и песната стихотворбата.

Но за оптимална реализација на нејзината соодветна и провокативна содржина треба да се исполни еден од најважните услови:

- воспитувачот да биде вонреден интерпретатор со високи квалитативни изразни можности. Затоа, не случајно

---

²¹Промоција на книгата од Блага Жежова - Стоименова: „Дечиња - пролетни цветчиња“, Штип, Калиографос, 2003 година (05.03.2003, Штип) .

велиме дека начинот на интерпретација на една литературна творба и нејзиното восприемање е вистинска драма или своевиден уметнички ритуал.

На големо задоволство во нашата воспитна средина, во името на Блага Жежова -Стоименова, ние имаме и вонреден интерпретатор и вонреден креатор. Показ за тоа е нејзиниот поетски првенец насловен како „Дечиња- пролетни цветчиња“, во издание на „Калиографос“ од Штип.

Сите песни во ова стихозбирка/песнарка се производ на едно долгогодишно искуство градено под стреата на предучилишните занимални - училиници во кои се влегувало како во свој дом и се пристапувало со нужното внимание на воспитувач, од една, и човек - мајка или втор родител, од друга страна. При тоа, во центарот на едукативното, етичкото или естетско возвишување секогаш било детето опсервирано со почит и љубов низ грижливото дидактичко око и искрено срце на поетот и воспитувач Блага Жежова - Стоименова.

Сè се случувало овде, во овие простори на градинката - вториот и воспитен семеен храм на детето и воспитувачот. Според Жежова градинката е „топло гнездо“ во кое се развива детството низ грижата на мајките учителки, мајките-воспитувачки кои несебично и неуморно раскажуваат, пеат, играат и се радуваат на кругот што се шири и раѓа среќа, нуди подобар живот. На тоа децата возвраќаат со песна.

Слободно може да се каже дека под стреата на оваа занимална до потпол израз доаѓа креативната и инвентивна моќ на Блага Жежова. Таа раскажува, всушност, за еден живот кој самата го живее, го доживува, споделува и сонува заедно со децата. Таа е непосреден креатор и учесник во игрите, во песните, во говорот на боите. Така, и децата и учителката сонуваат за изложба и за маскенбал, се подготвуваат.

Почитувани дами и господа,

Кога се зборува за првата книга на Блага Жежова-Стоименова, задолжително треба да се истакне дека сите 48 песни се распоредени во пет циклуси и имаат наменски карактер.

Во сите циклуси детето е главен субјект и него авторот го гледа како најубав пролетен цвет. Со радосен восклик Жежова пее за нејзините дечиња- пролетни цветчиња.

Децата се среќни и весели, секогаш подготвени за игра и взиме и впролет. Кога е зима нивната желба е силна да излезат од дома: на лизганица, снешко да се прави, на Коледе и Божиќ на гости да се оди. Со восхит и силна страст Жежова пее за доаѓањето на цветната пролет, за првите предвесници на пролетта: за кокичето, за ластовичката, за штркот; за зелената ливада и топлите зраци на сонцето кои ги греат градите и го шират погледот на детето. Поетот пее за ветрот развигорец, за пролетниот дождец и првите пролетни прошетки.

Во оваа книга на Жежова, токму во пресрет на најубавиот празник на жената се открива и големата љубов кон мајката:

„Многу ја сакам
мајка ми моја
Секогаш ја сонувам
во најсветла боја“

(„Мајка“, с.47).

Мајката е сонце што свети и птица што бдее над своето чедо. Таков е и другиот родител - таткото. За детето тој е сонце мило зашто и го осветлил денот со нови кукли, играчки и топки („Тато-злато“, с.48). За празникот што доаѓа на својата мајка детето поздравува и желби од срце и праќа, а таа, пак, со грижа и љубов несебично му возвраќа на своето чедо.

Во оваа книга Жежова пее и за животните, за љубовта на детето кон неговите миленичиња: маченцето, кученцето и др.

Најпосле, при прочитот на оваа книга особено треба да се истакне една вонредна метафора поткрепена со реторско прашање:

„Сонувам да бидам чаша
полна со љубов.“

(Имам ли право, с.60)

и порака детто да биде сакано од другите и да возврати со љубов, со иста мера кон мајка си, кон учителката, кон другарчето, кон сите нас.

Затоа и ние се собравме овде да искажеме и почит и љубов кон авторот Блага Жежова - Стоименова и нејзината најголема љубов - децата - пролетни цветчиња кои доаѓаат како гласни предвесници на пролетта и вербата во еден подобар и посреќен живот за сите нас.